

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД - СТАРА ЗАГОРА

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен номер	Дата
ВСС - 679/	14-07-2023

Изх. № 6873
14.07.2023 г.

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА
ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

Относно: Поставени въпроси от Български институт за правни инициативи

ОТГОВОРИ

от Блага Димитрова Бозова-Атанасова
кандидат за заемане на длъжността административен ръководител - председател
на **РАЙОНЕН СЪД - СТАРА ЗАГОРА**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ на ВСС,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО БИЛЯНА ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Във връзка със зададените ми въпроси изразявам следното становище:

ВЪПРОС 1: Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

ОТГОВОР: Считаю, че промените следва да не се правят под обществен натиск, а да са породени от обществена необходимост. Следва да се проведе широка, задълбочена и експертна дискусия. Дискусия следва да има и то с най-добрите специалисти – юристи с богат академичен и професионален опит, видни конституционалисти. Мнението на магистратите винаги може да бъде чуто в този процес чрез провеждане общи събрания на съответните съдилища, между магистратите на ниво Районен съд, Окръжен съд, Апелативен съд, ВКС, ВАС, които да дадат своите становища, съгласно правомощията на общите събрания на съдиите предвидени в ЗСВ. В ЗСВ е предвидено общите събрания на съдилищата да дават становища на Министерски съвет и на Народното събрание по законопроекта, отнасящи се до дейността на конкретен орган на съдебната власт.

ВЪПРОС 2: На 11.10.2022 г. СК на ВСС взе решение да не прилага нито един от

4-те разработени модела за реформа на съдебната карта. Какво е Вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че концепцията за общностния съд с по-висока ангажираност на съдиите в живота на дадена общност може да бъде алтернатива на преформатиране на съдебната карта?

ОТГОВОР: Не желая да коментирам решението на СК на ВСС. Считам, че основният подход при реформата на съдебната карта, следва да се определя от няколко основни критерия – натовареност, съотношение между брой съдии и съдебни служители, икономическо и демографско развитие, инфраструктура, мобилност.

Запозната съм с идеята за функционирането на общностния съд и то от раздела за Концепция на общностен съд в свитъка от 2022 г. на БИПИ - Оценки за дейността на съдебната система и нагласи за промяна на съдебната карта в съдебен район Стара Загора. Концепцията следва да се анализира и може да се взаимстват добрите практики в продължаващата дискусия за ефективно управление на съдилищата при равна натовареност на съдиите и повишаване на възможностите за бързо и качествено правосъдие.

ВЪПРОС 3: Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

ОТГОВОР: Считам, че за добрата работа на един съдебен орган е нужно да е обезпечен с достатъчен и компетентен кадрови ресурс. Натовареността далеч не може да се измерва с бройките дела, а с тяхната фактическа и правна сложност. Считам, че именно фактическата и правна сложност на делата следва да се отчита при преценка на натовареността. Едно от разрешенията на проблема с неравномерната натовареност за всеки съдебен орган е добрата кадровата обезпеченост, бързо прикличване на конкурсите, свеждане до минимум възможността за командироване на магистрати. С приети от общото събрание вътрешни правила в нашия съдебен орган са обособени отделни групи дела в отделенията и това спомага за по равномерното натоварване на съдиите.

ВЪПРОС 4: Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

ОТГОВОР: Считам, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна, като най-ощетени на сегашния етап са очевидно съдиите от районните съдилища. Законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата е възможен вариант, но това ще лиши ВСС от оперативност и гъвкавост при определяне на възнагражденията на различните нива в системата и трябва да се обмисли добре.

ВЪПРОС 5: Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

ОТГОВОР: В началото имахме сериозни трудности при работата с тази деловодна система. В нея логиката и стъпките на действия не следват по никакъв начин тези от

предишната. Доста е сложна и прекалено много стъпки са заложили за едно елементарно действие. С времето и с усъвършенстването ѝ свикнахме, а и нямахме избор да не я ползваме.

ВЪПРОС 6: В края на своята работа 48-мото НС прие законопроекта за изменение и допълнение на Закона за медиацията, с който се предлага задължително въвеждане на процедурата по медиация по някои видове дела в контекста на Концепцията за това, изготвена от ВСС. Какво е мнението Ви за задължителното препращане към медиация по висящи съдебни дела?

ОТГОВОР: С измененията и допълненията в ГПК е въведена задължителна процедура по медиация по някои видове граждански и търговски дела. Намеренията на законодателя са да бъдат подпомогнати страните в разрешаването на спора помежду им и намаляване на товарността на съдилищата, за да се постигне по ефективно правораздаване. Не считам за необходимо задължително препращане към медиация по висящи съдебни дела. В направените по тях доклади съдът нееднократно им е разяснил за ползите при постигане на спогодба, помирение, вкл. възстановяване на една втора от платените държавни такси и след като и след тези указания и напътствия не са успели да уредят отношенията си не виждам защо и в тези заварени случаи/висящи дела/ да се въвежда изискването на провеждане на задължителна медиация.

ВЪПРОС 7: През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 6 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление съда, в който право раздавате?

ОТГОВОР: Провеждането на общи събрания на съдиите във връзка със съдийското самоуправление съм убедена, че ще спомога за подобряване организацията на съдебния орган. Там е мястото да се обсъждат организационни въпроси, проекти, приемане на становища по тълкувателни дела и др. На провежданите Общи събрания на съдиите всеки съдия може да си изкаже мнението, да прави конкретни препоръки и да гласува за вземане на едно или друго решение.

ВЪПРОС 8: Какво мислите за разделянето на Кодекса за етично поведение на българските магистрати на два отделни - за съдиите и за прокурорите и следователите?

ОТГОВОР: Промените явно са необходими и навременни. Съдиите от една страна и прокурорите и следователите от друга, имат различни професионални задължения, вкл. различни правомощия в процеса на реализация на правораздаването, което налага да имат различни кодекси регламентиращи правилата в тяхното поведение, като се отчетат различията в техния професионален статут и конкретиката в служебните им задължения. Вярно е, че някои от правилата за етично поведение следва да бъдат общоважими за всички магистрати, независимо от конкретната длъжност /съдия, прокурор или следовател/, но многобройните различия в същността и правомощията на посочените магистратски длъжности, като че ли обуславят превес на тезата за приемане на два отделни кодекса.

ВЪПРОС 9: Смятате ли, че настоящият формат на представяне на визията на кандидатите за административни ръководители за управление на съдилищата - изготвянето на концепция, е удачен и действително позволяващ на членовете на Съдийската колегия и на обществото да се запознае с идеите на кандидата? Стимулира ли този формат кандидатите да развиват свои оригинални идеи и да формулират цели,

към които действително се стремят и които могат да постигнат в рамките на мандата си? Какво би могло да се направи, за да се преодолес формализмът при изготвянето на концепциите?

ОТГОВОР: Не виждам причини да омаловажавам и подценявам настоящият формат на представяне на визията на кандидатите за административни ръководители за управление на съдилищата - изготвянето на концепция. Целите и проблемите, които следва да се постигнат, съответно решават от всеки един съдебен орган са близки, сходни. Това обяснява и донякъде сходството в концепциите. От друга страна, следва да се отчете това, че лице кандидатстващо за административен ръководител в съдебен орган, в който не е работило до момента, ще бъде изключително затруднено да направи задълбочен анализ на съответния съд и да даде оценка на състоянието. Дори понастоящем съдържанието на концепциите на кандидатите за административни ръководители да изглежда донякъде формализирано, това не означава, че кандидатите не си поставят реални цели, които да постигнат по време на мандата си.

ВЪПРОС 10: На страница 26 от концепцията си посочвате, че е необходимо да се адресират последиците от професионалното прегаряне (бърнаут). Посочвате и 2 конкретни мерки за противодействие на този проблем - обучения и таймбилдинги. В същото време отбелязвате, че стресът сред магистратите се увеличава и поради напрежението около съдебната реформа. Смятате ли, че е удачно и възможно бърнаутът сред магистратите в България да започне да се адресира със специфични мерки като работа с експерти-психолози? Възможно ли е партньорство с граждански организации по тази тема?

ОТГОВОР: Справянето със стреса при всеки човек е строго индивидуално и решението за посещение и работа с психолог е личен избор. При организирането на таймбилдингите и избора на дейностите, които включват могат да се ползват услугите на психолози, които често са и част от екипите на фирмите, организатори на такива събития.

ВЪПРОС 11: На стр.27 от концепцията си сте записали, че възнамерявате да работите с НИП и с други учебни заведения за повишаване на компетентността на съдебните служители. Към какви учебни заведения се ориентирате - училища или университети? Знаете ли друг съд да е осъществявал успешно такава квалификация на съдебни служители в партньорство с учебни заведения извън съдебната система?

ОТГОВОР: В концепцията си съм имала предвид сътрудничеството с НИП по отношение на обучения на служителите за повишаване на тяхната компетентност, а о учебните заведения, във връзка с възможността за привличане на ученици и студенти завършили специалност „Съдебна администрация“. Такава специалност има разкрита в Икономически университет – Варна и в няколко средни училища в страната.

С уважение,

БЛАГА БОЗОВА
И. Ф. ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РС- СТАРА ЗАГОРА